

başlamaları ile başlayan sorunları olduğunu, gelecekle ilgili kaygı, düşünce ve beklentilerinin olduğu ve sorunların çözülmesi gerektiği,

- Staj sorununun çözülmediği, bu sorunun çözümünün yeni bir kanuni düzenleme ile gerçekleştirilebileceği, bu konuda çalışmalar yapılması gerektiği, madencilik alanlarındaki KİT'lerin özelleştirilmeleri sonucu staj alanlarının daraldığı, özel sektörün de staj konusuna gereken önemi vermediği,

- Stajla ilgili, bölümler arasında farklı uygulamaların olduğu,

- Yetkinlik Belgelerinin Oda tarafından oluşturulacak bir kurul tarafından verilmesinin uygun olacağı maden mühendisliği bölümlerinde zemin ve kaya mekaniği derslerine daha fazla önem verilmesi gerektiği,

- Oda eğitim, öğretim, kongre, sempozyum ve seminer gibi aktiviteleri gerçekleştirirken üniversiteden kopuk olmaması gerektiği,

- Uzmanlık alanları ile çalışmalar yapılması gerektiği, Oda tarafından gerçekleştirilen sürekli eğitimlere kesintisiz devam edilmesini,

- Yeni bölümlerin açılmaması, altyapı imkanları yeterli olmayan bölümlerin desteklenmesi ve genelde eğitim kalitesinin yükseltilmesine önem verilmesi gerektiği gibi görüşler dile getirildi.

Ayrıca Dokuz Eylül Maden Mühendisliği Bölümünde uygulanan aktif eğitimle ilgili bilgiler verildi. Prof. Dr. İlknur CÖCEN, bu uygulamada öğrencilerin hayata daha iyi hazırlandığını, probleme ve çözüme dayalı bir sistem olduğunu belirtti. Ancak üç yıldan beri uygulanan bu sistemin diğer bölümlerce yeterince bilinmediğini ya da benimsenmediği gibi bir kanaat oluştuğunu, bu sistemin daha ciddi olarak tartışılması gerektiğini belirtti.

Çalışmaya bazı bölümler katılmamışlardır. Maden mühendisleri bölümlerinin ve öğrencilerinin geçmişten günümüze gelen sorunlarında gözle görülür bir azalma olmadığı rahatlıkla söylenebilir. Staj sorunu aynen devam etmektedir. Mezun olan meslektaşlarımızın en önemli sorunu elbette iş

bulamamalarıdır. Ayrıca iş bulanların da düşük ücretle çalışmak zorunda olmaları, işverenle ilişkilerinde ellerinin yeterince güçlü olmadığı gerçektir. Bazı bölümlerin tamamen pratiğe yönelik olarak öğrenci yetiştirdiği, iş bulsunda ne olursa olsun anlayışının etkin olduğu gözlemlenmektedir. Oysa okulların asıl amacı mühendis yetiştirmek olmalı. Sorunları çözen, inisiyatif koyan, sorumluluk alan, gelişmeleri takip eden, olayları yorumlayan bilgiye, beceriye, sahip olacak mühendislerin geleceğin şekillenmesinde etkili olacağı gözden uzak tutulmamalıdır.

III.MADEN MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ 11-12 KASIM 2005/ZONGULDAK

3. Eğitim Çalıştayı toplantısı 11-12 Kasım 2005 tarihlerinde; TMMOB, Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü ve Türkiye Taşkömürü Kurumu'nun ev sahipliğinde Zonguldak'ta gerçekleştirilmiştir. Toplantıya üniversiteleri temsilen 16 akademisyen, sektör kurum ve kuruluşlarını temsilen 14 ve oda yönetimlerini temsilen 17 olmak üzere toplam 47 kişi katılmıştır.

Çalıştayın Gündemini;

Maden Mühendisliğinde Stajlar, Sorunlar ve Çözüm Önerileri,

Maden Mühendisliği Bölümleri Ders Programları,

Mühendislikte Sürekli Eğitimin Gerekliliği konuları oluşturmuştur.

Gündemin 1.maddesi olan; Maden Mühendisliğinde Stajlar, Sorunlar ve Çözüm Önerileri, konularında aşağıdaki tanımlar yapılmıştır.

Üniversite eğitim dönemi içinde, öğrenci kitlesi tarafından ilgili meslek alanının tanındığı en önemli süreçlerden birisi staj uygulamalarıdır. Staj uygulamaları meslek edinme döneminde, öğrenim süreci içindeki pratik uygulamaların en önemli kademesini oluşturur.

Staj; eğitimle, endüstri arasındaki ilişkiyi somutlayan bir bağıdır. Öğrenci; ilgili endüstrinin çalışma alanlarını, detaylarını, işyerlerindeki çalışma koşullarını, üretim enstrümanlarını yerinde görerek, öğrenilen teorik bilgilerin uygulama alanındaki karşılıklarını tanımaya ilk defa staj sürecinde başlar. Bu nedenle öğrencinin staj birikimleri mesleğin uygulamalı süreçlerine katılarak gerçekleştirilmesi eğitimin önemli bir adımı olarak değerlendirilmelidir.

Mühendislik eğitim sürecine katılan bir öğrencinin dört yıllık eğitim dönemi sonunda elde edeceği diploma, ilgili mühendislik alanında “meslek sahibi” teknik bir eleman olarak çalışabilirliğini ifade eder. Ancak mesleğini yapabilmesi için uygulamaya birikimlerini kazandıran en önemli vasıtalarından stajın yeri ve önemi tartışılmayacak kadar açıktır. Stajı, bütün tanımlarına karşın, mesleğin öznel koşullarının tanındığı, belirli sınırlar içinde uygulandığı ve meslekte geleceğe yönelik karar verme süreçlerinin olgunlaştığı önemli bir süreç olarak değerlendirmek gerekir. Öncelikle Maden Mühendisliği Eğitimi veren bölümler arasında staj yönergeleri ve kontrolleri birliktelik gerektirmektedir.

Üniversitelerden staj uygulamaları için gönderilen öğrencilerin karşılaştıkları zorluklar büyük boyutlardadır. Kurumların sosyal imkanlarının yetersizliği, ücretsiz staj yapma

zorunda kalınması ve kaza sigortası olmaması öğrenciler için en büyük handikap oluşturmaktadır.

Ülkemizde 16'sı birinci ve 4'ü de ikinci öğretim olmak üzere toplam 20 bölümde Maden Mühendisliği Eğitimi verilmektedir. Bölümlere yeni öğrenci katılım yıllık ortalaması 800 dolayındadır. Genç mühendis adaylarının öğrenim süreleri içinde yapmakla yükümlü oldukları “Staj” lar için en önemli kaynaklar, kamu ve özel sektörde faaliyetlerini sürdüren madencilik işletmeleridir. Son yıllarda daha çok sayıda maden mühendisi istihdamına olanak sağlayan metro, yeraltı çalışmaları, çimento fabrikaları, mermer ve taş ocakları işletmeciliği ile staj yapılacak alanlarda “göreceli” bir genişleme olmuştur. Ancak gerek kurumsallaşmama ve gerekse işletme deneyimlerinin yetersizliği stajyere katkıları anlamında tartışılmalıdır.

İşletmelerin hemen hemen tamamı fiziksel koşullar anlamında stajyerlere barınma, iye, ücret vb. konularda yardımcı olamamaktadır. Kaza sigortası olmayan mühendis adayları ağır ve tehlikeli işler sınıflamasındaki işletmelerde her an tehlikelere karşı hiçbir önlem alınmadan staj yapmaya çalışmak zorunda kalmaktadır.

Sorunların çözümü ancak bir yasal düzenlemeyle mümkündür. Bu yasal düzenleme stajyerlere sağlanacak kaza sigortası, en azından asgari ücret ödenmesi ve stajyer alan işletmelerin bu ödemelerine karşılık belirli bir oranda vergi muafiyetini içermesi durumda kurumlar tarafından cazip hale getirmesini sağlayacaktır.

Maden Mühendisliği Bölümleri Eğitim Programları kapsamında yapılan değerlendirmelerle, mevcut durum için saptamalar maddeler halinde aşağıda verilmektedir.

1) 2005 öğretim yılı itibarıyla değişik üniversitelerde toplam 16 bölümde birinci öğretim, 4 bölümde ise ikinci öğretim sürdürülmektedir.

2) Mevcut yıl itibarıyla eğitim sürecine yeni katılan öğrenci sayısı 900, yıllık mezun sayısı ise 450 dolayındadır.

3) 2005 yılı itibarıyla 16 bölümde (Muğla Üniversitesi hariç) 76 Profesör, 36 Doçent, 8 Y. Doç., 130 Ar. Gör., ve 36 Dr., Uzman ve Öğretim

görevlisi olmak üzere toplam 358 öğretim elemanı kadrosu bulunmaktadır.

4) 4 yıllık Maden Mühendisliği Eğitimi sürecinde bölümlerde verilen ders kredileri toplamı, 144 le 169,5 saat arasında değişmektedir.

5) Bölümlerin bildirdiği verilere göre; zemin, kaya mekaniği ve çevreye ilişkin ders kredileri toplamının 2,5 saat ile 9 saat arasında değiştiği belirlenmiştir.

6) Bölümlerden yapılan değerlendirmelere göre; maden mühendisliği mezunu genç meslektaşlarımızın zemin, kaya mekaniği ve çevreye ilişkin mühendislik biçimlenmeleri (formasyonları) için mevcut derslerin yeterli olduğu, yüksek lisans seviyesinde bu konuların daha da desteklendiği ifade edilmektedir. Ancak mezuniyet sonrasında belirli bir süre iş deneyimi sonrasında uzmanlık ve belgelendirme konularında üniversiteler ve meslek odasının ortak çalışmaları ile hazırlanacak bir sertifikasyon programından geçirilerek meslekte yeterliliklerinin belgelendirilebileceği saptanmıştır.

7) İkinci öğretim ve eğitim dili hakkında bölümlerin yaklaşımları çok büyük oranda benzer değerlendirmeler üzerinde ortaklaşmaktadır. Genel olarak; ikinci öğretimin kaldırılması ve eğitim dilinin kesinlikle Türkçe olması konularında çoğunluklu bir mutabakat olduğu görülmektedir.

İki günlük toplantı sonunda, Maden Mühendisliği Eğitimi süreci için ortaya konulan değerlendirme ve öneriler aşağıda sıralanmaktadır.

a) Maden Mühendisliği Bölümleri ders programlarının günün koşullarına uygun, belletici ve ezberci yapısından kurtarılması, araştırma, sorgulama yetenekleri ile donanımlı, öğrenci merkezli dinamik bir yapıya kavuşturulması için çalışmalar devam ettirilmelidir.

b) Eğitim programlarının çağdaş ve bilimsel ilkelere göre şekillendirilmesi, ulusal akreditasyon ölçütleri ile (MÜDEK) değerlendirilmesi konularında düzenli çalışmalar sürdürülmelidir.

c) Bölümlerin ders içeriklerinde olabildiğince ortaklık sağlanması konusunda, bölümler arası işbirliğinin geliştirilerek sürdürülmesi, yılda en az bir kez ortak toplantılar ile genel değerlendirmelerin yapılması önerilmiştir. Bu anlamda Odamız

öncülüğünde her yıl yapılan Eğitim Çalıştayı'nın sürdürülmesinin yararlı olacağı vurgulanmıştır.

d) Maden Mühendisliği Eğitimi veren bölümlerimizin, meslek odamızla işbirliği içinde günün koşullarına göre kontenjanlarının belirlenmesi, çok sayıda donanımsız bölüm açmak yerine gelişme aşamasındaki bölümlere gereksinimler doğrultusunda donanımlı alt yapı oluşturmak ve kalite eşitsizliğini önleyici çalışmaların desteklenmesi önerilmiştir.

e) Genel ülke sorunlarının bir parçası olarak öğretim elemanlarının sosyal ve özlük haklarının iyileştirilmesi konularında meslek odamızla ortak çalışmaların yürütülmesi önerilmiştir.

f) Meslek odası çalışmalarına; odamız üyeleri olarak bölümlerden verilen desteğin artırılması ve ortak etkinliklerin çoğaltılması önerilmiştir.

g) Maden mühendisliği bölümü öğrencilerine, öğretim elemanlarımızca, meslek odasının işlevleri ve gerekliliği ve öğrencilerin oda faaliyetlerine katılmaları, katkı koymaları konularında destek verilmesi önerilmiştir.

h) TMMOB gündeminde olan ve meslekte yeterlilik, uzmanlık belgelendirme isimleriyle anılan ve her meslek odasının belgelendirmeye yönelik uzmanlık alanlarının belirlenmesi konusundaki çalışmalarına bölümlerimizden destek sağlanması önerilmiştir.

Sürekli Eğitimin Gerekliliği;

Ülkemizde, Üniversitelerimiz ve yüksek eğitim sistemimiz her ne pahasına olursa olsun mümkün olduğu kadar fazla gence bir diploma verebilmek amacı üzerine kurulmuştur. Bu nedenle sistem yetersiz ve yanlış eğitilmiş, istemediği alanlarda çalışmak zorunda kalan birçok genç üretmekte ve mevcut potansiyel ziyan edilmektedir. Bu sorun, ülkemizde sürekli eğitimin gerekliliğini daha da çarpıcı olarak ortaya koymaktadır.

Ülkemizde mühendislere yönelik üniversite sonrası meslek içi eğitim çalışmaları ihmal edilmiştir. Madencilik sektöründe, hizmet içi eğitime endüstride ve akademik düzeyde yeterli ilgi gösterilmemektedir. Maden mühendisliği eğitimi veren üniversitelerin de bu konuda ciddi projeler

üretmeleri gerekmektedir. Maden mühendisinin üniversite sonrası eğitimine yönelik açık, hizmet içi eğitimle karşılanmalıdır.

Odamız, gerek yayınladığı bilimsel dergiler gerekse düzenlediği kongre, sempozyum ve seminerler ile bu açığı kapatmaya çalışmış ve bu alanda oldukça önemli katkılarda bulunmuştur. Ancak, meslek içi eğitimin, mühendislere, sertifikaya yönelik kurslar gibi etkinlikler ile verilmesi ihtiyacı açıktır. Odamız, söz konusu etkinlikler ile, gerek kamuda gerekse özelde çalışan ya da işsiz maden mühendislerinin meslek içi

eğitimlerini planlama ve yürütme sorumluluğunu üstlenmiş ve 2002 yılında “Sürekli Eğitim Merkezi” kurmuştur.

Geçtiğimiz günlerde Kuruluş ve İşleyiş Yönetmeliği de hazırlanarak Resmi Gazete'ye gönderilen Sürekli Eğitim Merkezi, böylelikle resmi bir kurum hüviyetini kazanmış bulunmaktadır.

3. Maden Mühendisliği Eğitimi Çalıştayı katılımcıları odamızın Sürekli Eğitim Merkezi faaliyetlerinin artarak devam etmesi ve bölümlerimiz tarafından aktif olarak desteklenmesi konusunda görüşbirliği oluşturmuşlardır.

Alınan ortak kararlarla Mühendislik Eğitimi Çalıştayları'nın devam ettirilmesi ve 4. Çalıştayı Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nin birlikte organize etmesi öngörülmüştür.

Çalıştayı yürütücüleri tüm katılımcı kurum ve kuruluşlar teşekkür eder.

Mesut ÖZTÜRK
Çalıştay Sekreteri

**MADENCİLİK VE ÇEVRE
SEMPOZYUMU**

12-13 NİSAN 2007
ANKARA

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

**MADEN
MAKİNALARI
SEMPOZYUMU**

10-11 Mayıs 2007
KÜTAHYA

Maden Mühendisleri Odası
Dumlupınar Üniversitesi

20 TÜRKİYE
ULUSLARARASI
MADENCİLİK KONGRESİ
VE SERGİSİ

06-08 HAZİRAN 2007
ANKARA

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI